C31353912

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 15.aprīlī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese A.Freimane

ar sekretāri: S.Priedi, D.Zvaigznīti

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „LKB Līzings" prasībā pret SIA /Nosaukums A/ un /pers. B/ par zaudējuma piedziņu.

Aprakstošā daļa

SIA „LKB Līzings" (turpmāk tekstā prasītājs) cēlis tiesā prasību pret SIA /Nosaukums A/ (līzinga ņēmējs) un /pers. B/ (galvinieks) par Ls 7168,67 apmērā piedziņu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1692., 1698., 1765., 1779., 1785.pantu.

Prasībā norādīts, ka 2007.gada 12.novembrī starp SIA „LKB līzings" kā līzinga kompāniju, SIA /Nosaukums A/ kā līzinga ņēmēju tika noslēgts finanšu līzinga līgums Nr.L070070 saskaņā ar kuru prasītājs līzinga ņēmēja interesēs apņēmās nopirkt līzinga objektu – automašīnu /TL marka/ un pēc iegādes nodot to līzinga ņēmējam, savukārt līzinga ņēmējs apņemas samaksāt prasītājam ikmēneša līzinga un citus finanšu līzingā noteiktos maksājumus. 2007.gada 12.novembra nodošanas – pieņemšanas akts apstiprina, ka līzinga objekts nodots līzinga ņēmēja valdījumā. Vienlaikus ar līzinga līguma noslēgšanu 2007.gada 12.novembrī /pers. B/ parakstījusi galvojumu, saskaņā ar kuru uzņēmās galvojuma saistības pret prasītāju, kas izriet no iepriekšminētā finanšu līzinga līguma kā pats parādnieks.

Prasītājs norāda, ka līzinga ņēmējs savas saistības nav izpildījis, sakarā ar ko 2009.gada 1.aprīlī prasītājs nosūtījis brīdinājumu par parāda samaksu līdz 2009.gada 11.aprīlim, norādot, ka pretējā gadījumā prasītājs vienpusēji izbeigs līgumu. 2009.gada 29.jūnijā prasītājs pārņēmis līzinga objektu, un līzinga ņēmēja parāds uz minēto dienu sastāda Ls 13466,84, ko veido neatmaksātā līzinga summa Ls 12608,38, procenti Ls 343,23 un līgumsods Ls 515,23. Pēc līzinga objekta pārņemšanas prasītājam radušies papildus izdevumi, proti, līzinga objekta novērtēšana Ls 25, līzinga objekta noņemšana no uzskaites un transportlīdzekļa ikgadējās nodevas apmaksa Ls 49,45, līzinga uzturēšana un sagatavošana pārdošanai Ls 51,02, līzinga objektam uzlikto administratīvo sodu apmaksa Ls 36,81. Transportlīdzeklis pārdots par pirkuma maksu Ls 5474,96, kurā iekļauts PVN maksājums, un kura samaksu Ls 985,49 apmērā prasītājs iekļāvis līzinga ņēmēja kredītrēķinā. Ņemot vērā, ka no transportlīdzekļa atsavināšanas iegūtie naudas līdzekļi nav pietiekami parāda segšanai, prasītājs lūdz piedzīt no līzinga ņēmēja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no galvinieka parādu Ls 7168,67, kas ir neatmaksātā līzinga pamatsumma.

Līzinga ņēmējs un galvinieks rakstveida paskaidrojumus tiesai nav iesnieguši.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasībā norādītiem motīviem.

SIA /Nosaukums A/ pārstāvis un /pers. B/ uz tiesas sēdi nav ieradušies, par neierašanās iemesliem tiesu neinformējot. Tiesas pavēste SIA /Nosaukums A/ nosūtīta uz sabiedrības juridisko adresi, savukārt /pers. B/ pavēste nosūtīta uz viņas deklarēto dzīvesvietas adresi, ko apstiprina izdruka no Tiesu informatīvās sistēmas. Pie minētiem apstākļiem tiesa atzina, ka atbildētājiem par tiesas sēdi paziņots, un nepastāvot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktiem apstākļiem lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzina, ka lieta izskatāma bez neieradušā līzinga ņēmēja un galvinieka.

Motīvu daļa

Noklausoties prasītāja pārstāves paskaidrojumus, iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

No lietas materiāliem redzams, ka 2007.gada 12.februārī starp SIA „LKB līzings" kā līzinga kompāniju, SIA /Nosaukums A/ kā līzinga ņēmēju tika noslēgts finanšu līzinga līgums Nr.L070070 saskaņā ar kuru prasītājs līzinga ņēmēja interesēs apņēmās nopirkt līzinga objektu – automašīnu /TL marka/ un pēc iegādes nodot to līzinga ņēmējam, savukārt līzinga ņēmējs apņemas samaksāt prasītājam ikmēneša līzinga un citus finanšu līzingā noteiktos maksājumus ar līzinga līgumā noteikto saistību izpildes termiņu – 2012.gada 28.novembrim (lietas lapa Nr.10-22). 2007.gada 12.novembra nodošanas – pieņemšanas akts apstiprina, ka līzinga objekts nodots līzinga ņēmēja valdījumā.

Saskaņā ar noslēgtā līguma 1.daļas noteikumiem par finanšu līdzekļu piešķiršanu transportlīdzekļa iegādei līzinga ņēmējs pielīga prasītājam maksāt procentus no mainīgās procentu likmes, kas sastāv no nemainīgās daļas 2,4% gadā un trīs mēnešu starpbanku kredītu procentu likmju indeksa LIBOR. Par saistību izpildes kavējumu saskaņā ar noslēgtā līguma 8.1.punktu līzinga ņēmējs pielīga maksāt līgumsodu 0,25% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavējuma dienu.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Tā kā prasītājs prasībā norādījis, ka līzinga ņēmējs nav pienācīgi izpildījis savas uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka līzinga ņēmējam pieļaujot saistības izpildes nokavējumu, prasītājs pamatoti, izmantojot pušu noslēgtā finanšu līzinga līguma 9.2.2.punktā pielīgtās tiesības 2009.gada 1.aprīlī paziņojis, ka līdz 2009.gada 11.aprīlim līzinga ņēmējam tiek dots laiks neveikto līzinga maksājumu samaksai, pretējā gadījumā saskaņā ar brīdinājumā norādīto, prasītājs izmantos savas tiesības vienpusēji izbeigt līguma darbību.

Tiesa atzīst, ka minētais dokuments ir atzīstams par pierādījumu tam, ka ar 2009.gada 12.aprīli finanšu līzinga līgums ir atzīstams par izbeigtu. Prasītāja pārstāves paskaidrojumus par to, ka līzinga līgums ir atzīstams par izbeigtu ar 2009.gada 29.jūniju, kad prasītājs ir pārņēmis līzinga objektu, tiesa atzīst par nepamatotu, jo vienpusēji izbeigt līguma darbību saskaņā ar pušu noslēgtā finanšu līzinga līguma 9.2.2.punktu var tikai uz rakstveida paziņojuma pamata. Izskatāmajā lietā, lietas materiālos ir tikai viens paziņojums, kurā prasītājs ir paziņojis līzinga ņēmējam, ka līgums tika atzīts par izbeigtu, ja līdz 2009.gada 11.aprīlim netiks izpildītas saistības.

Vadoties no Civilprocesa likuma 5.panta sestās daļas, kas paredz, ka piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru, ka tiesa atzīst, ka izvērtējot prasības pieteikumā norādīto procentu un līgumsoda apmēra pamatotību, lietā ir piemērojams Augstākās tiesas 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-644, atbilstoši kuram gadījumos, kad kreditors paziņo par vienpusēju atkāpšanos no noslēgtā līguma, līgums atzīstams par izbeigtu un vairs nepastāv līgumisks (juridisks) pamats piemērot bijušā līguma noteikumus par līgumiskajiem procentiem un līgumsodu, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Lietas izskatīšanas laikā līzinga ņēmējs nav apstrīdējis noslēgtā finanšu līzinga līguma tiesiskumu, kā arī nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības pēc līguma izbeigšanas ir izpildījis. Ņemot vērā, ka Civillikuma 1838.pants nosaka, ka pierādījumi tam, ka samaksa ir veikta, ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo, un līzinga ņēmējs šādus pierādījumus tiesai nav iesniedzis, tiesa atzīst, ka uz līguma izbeigšanas brīdi SIA /Nosaukums A/ neizpildīto saistību apjoms sastāda Ls 13466,84 jeb EUR 19161,59, ko veido neatmaksātā līzinga pamatsumma Ls 12608,38 jeb EUR 17940,11, procenti Ls 266,25 jeb EUR 378,84 (procenti uz līguma izbeigšanas brīdi lietas lapa Nr.46) un līgumsods Ls 214,13 jeb EUR 304,68 (lietas lapa Nr.47).

Saskaņā ar noslēgtā finanšu līzinga 3.2.21.punktu līzinga ņēmējs apņemas atlīdzināt līzinga kompānijai visus izdevumus, kas saistīti ar parāda atgūšanu, tai skaitā tiesāšanās izdevumus, šķīrējtiesas procesa izdevumus, mantas, uz kuru tiek vērsta piedziņa, un līzinga objekta apsardzes, glabāšanas, transportēšanas, vērtēšanas, apdrošināšanas un citus izdevumus.

Prasītājs ir norādījis, ka ar līzinga objekta realizāciju prasītājam ir radušies sekojoši izdevumi:

- līzinga objekta novērtēšana Ls 25 jeb EUR 35,57;
- līzinga objekta noņemšanas no uzskaites un transportlīdzekļa ikgadējās nodevas apmaksa Ls 49,45 jeb EUR 70,36;
- līzinga objekta uzturēšana un sagatavošana pārdošanai Ls 51,02 jeb EUR 72,60;
- līzinga objektam uzlikto administratīvo sodu apmaksa Ls 36,81 jeb EUR 52,37.

Tiesa atzīst, ka minētie ir atzīstami par pamatotiem un nepieciešamiem transportlīdzekļa tālākai atsavināšanai.

Ņemot vērā spriedumā iepriekšminētos motīvus, un apstākli, ka no transportlīdzekļa atsavināšanas prasītājs atguvis naudas līdzekļus Ls 5474,96, kā arī kredītsaistību dzēšanai ir novirzījusi arī kredītrēķina summu Ls 985,49, tiesa atzīst, ka no līzinga ņēmēja ir piedzenama neatmaksātā līzinga pamatsumma Ls 6790,59 jeb EUR 9662,14.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pants nosaka, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Ņemot vērā, ka /pers. B/ ir galvojusi par SIA /Nosaukums A/ saistībām, kas izriet no 2007.gada 12.novembra finanšu līzinga līguma Nr.L070070, tiesa atzīst, ka ar spriedumu nosakāms, ka piedziņas neiespējamības gadījumā no SIA /Nosaukums A/ piedziņa ir vēršama pret galvinieku.

Vadoties no minētā, tiesa atzīst, ka prasība ir daļēji apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājam ir atzīstamas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas par laika periodu no 2012.gada 2.februāra līdz sprieduma izpildei.

Apmierinot prasību daļēji no līzinga ņēmēja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no galvinieka, ir piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram. Tiesas apmierināto prasījumu apmērs sastāda EUR 9662,14. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu par šādu prasījumu ir piedzenama valsts nodeva EUR 600,84 (EUR 9662,14 – EUR 7114 x3,2% + EUR 519,30). Ņemot vērā, ka prasītājs ir samaksājis valsts nodevu EUR 405,09 apmērā, tas ir, apmērā, kādā to uz prasības celšanas brīdi noteica Civilprocesa likums, tiesa atzīst, ka prasītāja samaksātā valsts nodeva ir piedzenama tās apmaksātajā apmērā. Papildus par labu prasītājam ir piedzenami tā samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50 jeb EUR 7,83, izdevumi par publikāciju laikrakstā Latvijas Vēstnesis EUR 15,65.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmērs, kuru nav sedzis prasītāja veiktais maksājums, ir piedzenami no līzinga ņēmēja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no galvinieka. No lietā esošās izziņas redzams, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sastāda EUR 15,72, līdz ar ko ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumu apmērs piedzenams EUR 7,89.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 189.-195., 204.1 pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no SIA /Nosaukums A/, piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „LKB Līzings", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, līzinga pamatsummu EUR 9662,14 un tiesas izdevumus EUR 428,57, kopā EUR 10090,71 (desmit tūkstoši deviņdesmit euro 71 cents).

Atzīt SIA „LKB Līzings", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku no 2012.gada 2.februāra līdz sprieduma izpildei saņemt no SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no SIA /Nosaukums A/, atzīt tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās līzinga pamatsummas.

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no SIA /Nosaukums A/, piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,89 (septiņi euro 89 centi), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā, kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Spriedumu pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma izgatavošanas datums noteikts 2014.gada 29.aprīlis.

Pilna sprieduma teksts izgatavots 2014.gada 7.maijs.

Tiesnese A.Freimane